

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

ETIKA

Ispitna knjižica 2

ETI IK-2 D-S006

ETI.06.HR.R.K2.12

12

Etika

Prazna stranica

ETI IK-2 D-S006

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu na sve ispitne materijale koje ste dobili u omotnici.

Ispit traje 120 minuta bez prekida.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama.

U ovoj se ispitnoj knjižici od Vas očekuje da napišete esej slijedeći priloženu uputu.

Možete pisati po listu za koncept, ali obvezno prepisite na list za čistopis.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Tijekom pisanja ispita dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 2 prazne.

ETI IK-2 D-S006

99

Etika

Esej

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedene tekstove. Na temelju njihove usporedbe prema ponuđenim smjernicama oblikujte esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tekst treba sadržavati između **500** i **600** riječi. Možete rabiti list za koncept, ali ne zaboravite esej uredno prepisati na list za čistopis.

Tekst 1

„Ako, dakle, žene nisu tek roj beznačajnih mušica kratka vijeka, zbog čega ih držati u neznanju pod naoko dobrim i istinitim imenom nevinosti? Kad ne napadaju oštro naše svojeglave strasti i niske poroke muškarci se tuže, i to s razlogom, na ludosti i hirove našeg spola. Promotrite samo, rekla bih na to, one prirodne posljedice neznanja! Um, koji se temelji jedino na predrasudama uvijek će biti varav, i struja će nastaviti teći bjesneći do uništenja ne bude li brana koje će slomiti njezinu snagu. Ženama od djetinjstva govore i poučavaju ih upravo primjerom vlastitih majki da će im malo znanja o ljudskoj slabosti, s pravom nazvanog lukavstvom, zatim blaga ćud, izvanjska poslušnost i vrlo savjesno posvećivanje pozornosti nekoj djetinjastoj vrsti pristojnosti priskrbiti zaštitu muškarca, a budu li lijepe, sve je ostalo nepotrebno, barem tijekom dvadeset godina njihova života.”

Mary Wollstonecraft, *Obrana ženskih prava*

ETI IK-2 D-S006

01

Etika

Esej

Tekst 2

„Razgrađivanje patrijarhalnog reda donosi ženi veću samostalnost i jednakost s mužem, i to uvijek, bez obzira na nagli ili polagani tempo razvitka. Ali usporedo s olakšanjima rastu i negativni momenti u životu žene: neobuzdani individualizam izlaže je vrlo često nasilju i zlostavljanju. Takve su surovosti u fazi preformiranja porodice mjestimice tako velike da prednosti, koje žena uživa zbog porasta slobode i samostalnosti, izgledaju gotovo neznatne.

U sredini s novom ravnotežom zlostavljanja nema, ono je palo na nivo patrijarhalne sredine. Naprotiv se samostalnost i učestvovanje u odlukama i dalje diže. Žena uživa slobodu i ravnopravnost s mužem, a da ne mora trpjeti brutalnosti jedne prelazne ili revolucionarne periode. Iz toga bi se moglo zaključiti da je moderno područje, gdje život žena ima u oba aspekta pozitivno obilježje, idealna sredina za ženu.

Taj bi zaključak bio ispravan da ne postoji jedan treći aspekt ženskog života, a koji je sa ženskog stanovišta potpuno negativan. Radi se o vrijednosti žene kao udavače. U modernom razdoblju ta je vrijednost znatno smanjena. Pozicija udate žene je doduše povoljna, ali se veliki dio žena uopće ne udaje. U patrijarhalnoj sredini rijetkost i traženost žene, apsolutna potreba i želja svakog muškarca da nađe ženu, stvara jaku protutežu formalnoj poniznosti i eventualnoj poniženosti žene. Žena je tamo doduše po rangi niska, po teoriji nevažna, ali u životnoj praksi željena i visoko cijenjena kao supruga i snaha. (...)

U modernom području, naprotiv, žena je stekla doduše približnu ravnopravnost s muškarcem, ona nije zlostavljana, ali je vrlo često potpuno zaboravljena. Mnoga oštane doživotno osamljena, te ispada iz svakog ispitivanja i iz svake tabele o poziciji muža i žene. Čitav sklop uvjeta čini da u toj sredini žena nije tako nenadomjestiva kao u patrijarhalnoj ni toliko tražena. Zato ne možemo dati jednostavan odgovor na pitanje, je li život u patrijarhalnoj ili u modernoj sredini lakši, prijatniji i povoljniji za ženu, ni obratno u kojoj su sredini njeni tereti teži.”

Vera St. Erlich, *Jugoslavenska porodica u transformaciji*

ETI IK-2 D-S006

01

Etika

Esej

Tema eseja: **RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: podčinjenost žena, patrijarhat, osobine muškarca, osobine žene i ravnopravnost spolova.

1. Objasnite koje su, prema navodima u tekstu, tipične osobine žena.
Jesu li spomenute osobine urođene ili stečene odgojem?
2. Objasnite koje prednosti, a koje nedostatke ženi donosi raspad tradicionalnoga patrijarhalnoga sustava.
3. Objasnite kako biste riješili problem ravnopravnosti spolova.
Može li žena u potpunosti izmijeniti svoju prirodno zadanu ulogu?

U eseju navedite i neke od predloženih primjera.

1. **primjer:** manipulacija ženskom ljepotom
2. **primjer:** „muške” i „ženske” profesije ili zanimanja

ETI IK-2 D-S006

01

Etika

Prazna stranica

ETI IK-2 D-S006

99

